

Riktlinjer för Sorsele Kommun gällande rengöring/sotning av fasta förbränningsanordningar och därtill hörande rökkanaler

Allmänt

- Det tidigare begreppet sotning innebar både sotning och kontroll av brandskyddet gällande eldningsapparat och rökrör. Den nya lagstiftningen har delat upp verksamheten i rengöring samt brandskyddskontroll, sotning som begrepp har därmed försvunnit.
- Ägare eller nyttjanderättshavare till byggnader och andra anläggningar skall vidta de åtgärder som behövs för att förebygga brand och för att hindra eller begränsa skador till följd av brand.
- Kommunen skall i brandförebyggande syfte ansvara för att rengöring sker av fasta förbränningsanordningar, som inte är inrättade för eldning uteslutande med gas, och därtill hörande rökkanaler. Detsamma skall gälla imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen.
- Kravet på rengöring skall gälla för:
 - Värme-, vatten-, varmlufts- och ångpannor.
 - Köksspisar, ugnar och andra jämförbara eldstäder.
 - Lokaleldstäder.
 - Imkanaler i restauranger, storkök och därmed jämförbara utrymmen.
- Den som utför rengöring har rätt att få tillträde till den anläggning som berörs och att få nödvändiga upplysningar och handlingar.
- Upptäcks i samband med rengöring en brist eller missförhållande som kan leda till en annan olycka än brand, skall den som utför rengöring underrätta den ansvariga myndigheten om förhållandet.

Rengöringens omfattning

- Vid rengöring av eldstäder med tillhörande rökkanaler samt imkanaler från restauranger och större kök bör samtliga delar, där sot eller andra brandfarliga beläggningar kan avsättas, rengöras i sådan omfattning att risken för uppkomst av brand och skadeverkningar vid en brand minimeras.
- Om det i samband med rengöring upptäcks brister i anläggningen som kan medföra risk för uppkomst av brand bör den som är ansvarig för rengöringen underrätta fastighetsägaren eller nyttjanderättshavaren om detta.

Kompetenskrav

- De personer som utför rengöring på kommunens uppdrag ska ha genomgått yrkesutbildning för skorstensfejare och skaffat sig tillräcklig erfarenhet genom yrkesverksamhet inom området.

Rengöringsfrister

- När kommunen fastställt rengöringsfrister för olika typer av anläggningar har fristernas längd provats mot bakgrund av hur följande faktorer påverkar brandskyddet
 - Sotbildning.
 - Bränsle.
 - Typ av anläggning.
 - Energibehov med hänsyn till klimatförhållanden.
 - Bebyggelsestruktur.

❖ Värme-, varmvatten-, varmlufts- och ångpannor

Värmecentral

- Om pannan ingår i en värmecentral som står under kontinuerlig övervakning av en kvalificerad driftsledare oavsett vilket bränsleslag som används. 3 år

Fasta bränslen

- Konventionella pannor 5 ggr/år
- Avser pannor med keramisk inklädnad i förbränningskammaren eller motsvarande konstruktion för effektiv förbränning av bränslet och där pannan är ansluten till ackumulatortank eller motsvarande anordning. 3 ggr/år
- Avser pannor där eldning sker med träpellets eller annat från sotningssynpunkt motsvarande bränsle och där eldningsapparaten är speciellt konstruerad för effektiv förbränning av bränslet. 2 ggr/år

Flytande bränslen

- Avser pannor där eldning sker med tung eldningsolja eller annat från sotbildningssynpunkt motsvarande bränsle. 5 ggr/år
- Avser pannor där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle och pannans märkeffekt överstiger 60 kW. 1 år
- Avser pannor där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle och pannans märkeffekt uppgår till högst 60 kW. 2 år

❖ Kökspisar, ugnar och andra jämförbara förbränningsanordningar

Om eldning sker i större omfattning än för enskilt hushålls behov ska sotning göras enligt följande.

- Avser eldstäder där eldning sker med fasta bränslen, tung eldningsolja eller annat från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle. 6 ggr/år
- Avser eldstäder där eldning sker med lätt eldningsolja eller annat, från sotbildningssynpunkt, motsvarande bränsle. 1 år

Om eldning sker för ett enskilt hushålls behov kan sotningsfrister för lokaleldstäder tillämpas.

❖ Lokaleldstäder

Om eldning sker i lokaleldstäder ska sotning göras enligt följande.

- Avser eldstäder som utgör den huvudsakliga källan för uppvärmning av det rum där eldstaden är uppställd eller för matlagning. 1 år
- Avser eldstäder som eldas i mindre omfattning och som inte är den huvudsakliga källan för uppvärmning av det rum där eldstaden är uppställd eller för matlagning. 3 år
- Eldstaden finns i ett fritidshus. 3 år

❖ Imkanaler i restauranger eller andra större kök

- Rengöring 3 ggr/år
- Imkanaler i kök som endast används för uppvärmning av mat eller liknande verksamhet. 1 år

Utförare

- Räddningsnämnden har givit i uppdrag till Sotning & Ventilation Västerbotten AB att utföra rengöringen i Sorsele kommun.

Avgift

- Sorsele kommun har upphandlat sotningstjänsterna. Avgifterna revideras en gång per år enligt sotningsindex som förhandlas fram av Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Sveriges Skorstensfejarmästares Riksförbund.

Dokumentation

- Skorstensfejarmästaren skall föra ett register åt räddningsnämnden över uppgifter om de byggnader eller annan anläggning i kommunen där rengöring skall göras. För varje byggnad eller annan anläggning ska det framgå hur ofta rengöring skall utföras och när rengöring genomförts.

Övrigt

- Ägare eller nyttjanderättshavare av byggnader eller andra anläggningar skall anmäla till skorstensfejarmästaren sådana förändringar som kan föranleda ändring av rengöringsfristen för en anläggning.
- Undantag från rengöringsfristerna kan göras av kommunens skorstensfejarmästare när eldning inte skett mellan två rengöringstillfällen om anmälan skett till honom vid eldningsuppehållets inledning.
- Vid införande av nya föreskrifter om rengöringsfrister kan skorstensfejarmästaren tillämpa ett övergångsförfarande.
- I enskilda fall kan räddningsnämnden i kommunen ändra sotningsfristen när det är betingat av brandskyddsmässiga skäl.

Medgivande att fastighetsägare utför eller låter annan utföra rengöring på den egna fastigheten

- Kommunen får efter ansökan medge att en fastighetsägare utför eller låter annan utföra rengöring/sotning på den egna fastigheten om detta kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt.
- Medgivande kan återkallas av räddningsnämnden om det vid brandskyddskontroll eller tillsyn skulle visa sig att rengöring inte skett på ett sådant sätt att anläggningen är säker från brandskyddssynpunkt.
- Vid prövningen av ansökan ska kommunen beakta förbränningsanordningens komplexitet, risksituation, den enskildes kunskap samt de generella förutsättningarna för uppgiften.
- Prövning av ansökan skall omfatta förutsättningarna för att utföra rengöring av anläggningen i dess helhet.
- Den som ska utföra rengöringen/sotningen ska själv visa att nödvändiga kunskaper om sotning och brandskydd finns.
- När en fastighetsägare ansöker om att själv få utföra rengöringen inom den fastighet där denne själv är bosatt bör räddningsnämnden ta särskild hänsyn till att fastighetsägaren normalt har viss kunskap om anläggningens konstruktion och funktion, samt ett eget intresse av att rengöringen sker på ett sätt som ger god brandsäkerhet.
- Ansökan om att själv få rengöra sin anläggning skall göras på en särskild ansökningsblankett som finns att hämta på kommunens hemsida eller hos räddningstjänsten. I blanketten skall du fylla i vissa uppgifter om dig som fastighetsägare och din fastighet.
- Protokoll från den senaste brandskyddskontrollen där det framgår att inga anmärkningar finns på anläggningen ska bifogas ansökan.
- Medgivandet skall tidsbegränsas.
- För de fall en fastighetsägare ansöker om att låta någon annan utföra rengöringen skall kompetenskraven på utföraren inte skilja sig från vad som gäller för de personer som utför rengöring på kommunens uppdrag
- Beslut om medgivande skall innehålla uppgifter om:
 - Fastighetsbeteckning.
 - Vilket rengöringsobjekt som avses samt tillämplig rengöringsfrist.
 - Tillämplig sotningsfrist.
 - Vem som fått medgivande att utföra rengöringen.
 - Hur utförda rengöringar skall dokumenteras och kontrolleras.
 - Giltighetstid
 - Villkor för återkallande av medgivande.